

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Videkes: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolga szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Munkában.

A „Debreczen” számára írta:

Szász József országgyűlési képviselő.

Munkában áll a képviselőház. Dolgozik reggeltől késő estig, tárgyalja az állami költségvetést. Vitatja, tiltja, rostálja azt az óriási anyagot, amit a költségvetés nyújt. A komoly viták világosságánál az elfogulatlan szemlélő látja a multnak sivárságát, a jelen alapvető nehézségét, a jövő biztató reményességét, hogy ez a nemzet élni és uralkodni fog.

Két esztendő óta kormányozzák az országot vezéreink. Sok baj, ezer nehézség közepette, de nem sikerek nélkül.

Minden tervük nem sikerült úgy, mint ahogyan ők is szeretnék volna, alkotásaik nem valósultak meg oly gyors egymásutánban, amint azt bizonyára ők is kívánták, de az ideai költségvetésben már látjuk azt a szilárd alapzatot, amelyen a jövő Magyarország felépül, amely bővehetetlen, erős bástyája lesz a magyar nemzeti államnak.

Országunk állapotát, népünk helyzetét elhanyagolták a multban az ország kormányzói. Nehéz, elviselhetetlen helyzetbe jutott mind a kettő, közel állott az elvérzéshez. A

nemzeti élet fáját bérenc kezek bal-tákkal vagdosták, gyökerét, törzsét aljas élősdiek lepték el, elszívták életét nedvét s a fa egyre korhadt, egyre száradt, új ágat alig hajtott, leveleit is hullatni kezdte.

Ilyen volt a fa, mikor vezéreink gondozásukba vették. Ugye bár a beteg fa sem gyógyul meg egyszeriben? Bizonyos periodusa van a gyógyulásnak s most éljük ezt a periodust. S ime, a fa már zöldül, itt-ott virágozik is, nemsokára új ágakat is hajt. Ha erőnk és Isten el nem hagy bennünket, nemsokára egészséges lesz a beteg fa újra és erőssé, izmossá, hatalmassá fog fejlődni, mely vihar esetén docolni is tud.

Ezt a reményt az ideai költségvetésből meritem. Ez a költségvetés sejtetni engedi a jövőt. Látjuk benne már a jövő sziklabástyáit, melyek örökké biztosítják a magyar állam önállóságát, függetlenségét és népének jólétét.

Nem-e nagy horderejűek Darányi Ignác tervei? Nem-e nagy fontosságúak Kossuth Ferenc javaslatai? Nem keltenek-e örömet minden honfi szívében Apponyi Albert szavai, hogy elkészítette az ingyenes népoktatásról szóló javaslatot?

Fontos, messze kiható alkotás valamennyi úgy gazdasági, mint szociális szempontból. Olyan nagy horderejű reformok, — amelyeknek megvalósítását évtizedeken át hiába sürgette a függetlenségi és 48-as part.

És mégis azt harsogják ellenfeleink, hogy kormányunk nem tesz semmit. Lelketlen, rosszakaratu beszéd!

Amit ők negyven éven keresztül elhanyagoltak, mind e bajoknak orvoslását fölünk egyszerre és sürgősen követelik.

És ime, az ábrándok egyrésze immár megvalósul. Kiküzdjük a többit is. Mindazt, amit ez a párt programjában annyi éveken át hirdett. Csak az ország népe tartson ki mellettünk, úgy ahogyan eddig kirtartott. Ne üljön fel üres frázisok hazugságainak s ne tévesztesse meg magát a bosszu fellángoló tüzeitől.

A magyar nép józan, komoly gondolkozású. Felelemelkedik a helyzet és hivatása magaslatára. Ez kívánatos is. Így tudjuk javítani népének sanyaru helyzetét, enyhíteni a nyomort s biztosítani az önálló független Magyarországot.

Monte Carlo-ból.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Írta: Poosátkó József.

Négy óra tizenöt perckor indultunk Ventimigliából párisi idő szerint. A gyorsvonat lassan haladt a számtalan alaguton át. A tenger, a környék szemléésével voltam elfoglalva s ügyet sem vettem utitársaimra.

Egy azonban köztük érdekelt kezdett. Szép magas természetű szőke fiatalember volt. Megszólítottam. Németül beszélgettünk. Elmondotta, hogy Monte Carlóba készül, a legnagyobb csodálkozásomra, játszani.

— Meg akarom rókészrosítani vagyonomat gyorsan, érti gyorsan, mert nekem pénz kell, érti kell!

Szemei kigyulladtak az arca lángban égést, igazán füves és félelmes beriverést tett rám, de annyira érdekelt, hogy kezdtem már irdiszkret lenni és olyan dolgokat kérdeztem, mikre, ha tőlem kérdi egy idegen, egyszerűen nem válaszolok, vagy azt mondom: miköze hozzá.

Az én szőke, buzavirág szemű németem azonban nem vette ezt rossznéven, sőt oly hévvel beszélt, hogy élvezet volt hallgatni. Elmondotta, hogy most egy éve az anyja meghalt, atyját egyáltalán nem is ismerte. Most lett nagykorú, hát felvette a vagyont. Tavol a nagy Németthonban megszeretett

egy leányt és feleségül akarta venni, de a leány szülei csak úgy adták volna hozzá, ha bizonyos nagyobb tőkét fel tud mutatni. Az ő vagyona bár tetemes, de sokkal kisebb a kívánt összegnél. Eljött hát Monte Carlóba szerencsét próbálni.

Elmondotta még, hogy a leány menynyire szereti őt. En figyeztettem, hogy Monte Carlóban nem csak nyerni lehet, sőt igen kevés ember tőlt még onnan vagyonnal vissza. De hiába volt intésem, nem lehetett már visszatartani. Anyját mégis megígertem neki, hogy felkeresem Monte Carlóban. A után Mentonban kiszéltam.

Még sokáig a szentem előtt letegeit a szőke buzavirág szemű német, de azután elfeledtem az egész esetet.

Néhány nap mult el már mentóni tartózkodásomból, mikor egy délután rászántam magam, hogy át megyek Monte Carlóba. Az uton eszembe jutott az én németem. Gondolkoztam, hogy melyik hotel az ő lakása, de már nem emlékeztem rá. Ez ugyan nem agasztott; mert Monte Carlóban nagyon könnyű a találkozás.

Amint megérkezett a vonatom s kiszéltam, nagyott lélekzettem. Hát itt vagyok a pokolban!

De nem éreztem semmi különöset. A levegő, az ég itt is ép olyan mint a Riviera többi helyén. Pompa, virág, fény, élet. A pályaházól a kaszinóhoz egy lépés vezet. Minden kanyarodásnál a műkedvelészet egy-

egy új remekét láttam. — Baira a Caffé de Paris, előtte száz meg száz asztal, tele emberekkel.

A zenét cigány-muzsika szolgáltatja. Jobra van a kaszinó. Egyik fogat a másik után érkezik. Az autómobilok kergetik egymást. Fényes ruhájú asszonyok, panama kalapos urfélék és még sok-sok ezren tódulnak a kaszinóba. Nézem az embereket, de nem ismerem őket. Egyszer csak egy pároska siet el előttem. Az én németem volt, egy bájos szőke demimonddal.

Utána szőke s ő visszafordul, megömer és hozzám siet. Bemutatja barátját, kit egyszerűen csak Juliennek hívnak. Mondhatom jó izlése volt a kis németnek. Elbeszélgettünk, emesélte, hogy mily kitűnően mulat, hogy már ennyit nyert, hogy már nemsokára együtt lesz az összeg és megy haza. Juhén igen kedves volt hozzám is, megmutatott a kaszinóban mindent, amit érdemes megnézni, hisz ő ismert itt mindent, ki ismerné, ha ő nem? Este haza utaztam, de megígertem, hogy néhány nap mulva ismét felfogom keresni őket...

Ugy is lett. Egy meleg napon átmentem, minthogy oda át nem érezni annyira a hőséget, mert dacára, hogy még csak márciusban jártunk, már is augusztusi volt az idő. Benéztem a kaszinóba, a kaszinó keribe a páma ligetbe, voltam a galamb lövésnél, de az én németemet nem láttam sehol. Bejártam az összes caffékat, sehol semmi. Ta-

Az igazságügyi tárca.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 22.

Justh Gyula elnököl az ülésen. Napirenden az igazságügyi tárca költségvetése van.

Bizony Akos előadó ismerteti és elfogadásra ajánlja a költségvetést.

Nagy Dezső: Az előadó szerint az idő most nem alkalmas mélyebb igazságügyi reformok keresztülvite ére. Szerinte csupán az a fontos, hogy az újítások előlegyenek készítve. A polgári perrendtartás reformjai például már eléggé megtárgyaltak s annak keresztülvitelére nincs semmi akadály, kéri az igazságügy minisztert, hogy a polgári perrendtartás reformálását célzó törvényjavaslatot terjessze a Ház elé. Ezután a polgári és büntető törvénykönyv hiányairól szól. A büntető törvénykönyvnél különösen szükséges egy tágabbkörű revízió. A bünvádi perrendtartás sem ideális, még tudós munkának sem jó. Komplikált, úgy annyira, hogy még a szakemberek sem igazodnak el rajta. A miniszternek ennél fogva foglalkozni kell a bünvádi perrendtartás revíziójával is. Szól a bírák helyzetéről. A bírákat éppen úgy kezelik most, mint a többi hivatalnokokat. Pedig az egy kaptafára való huzás, a bírói hivatásban rejő okoknál fogva, igen káros. A bírói előléptetések elrendezésénél az automatikus rendszert kell életbe léptetni. Az ügyvédi rendtartásról szól ezután röviden. Attér a becsület védelmére, amely nálunk gyenge lábón áll. Eltekint az aktuális eseményektől, csupán a büntetőtörvénykönyvben levő hibákból eredő anomaliákra mutat rá. Pedig a becsület megsértése igen sok esetben anyagi existenciák rombadöntésével jár. Így a megtorlásnak erősnek, súlyosnak kell lenni. A kártérítés kérdése a magyar judikaturának valóságos mostoha gyermeke. A legnehezebb a bíróságtól kártérítési megállapítást kérés szakolni.

A becsület védelmével összefügg a sajtó ügy rendezése. Az ankézés régen folyik. A sajtó megszorítása veszélyes. Megtéríteni, megkötni jóformán lehetetlen. A sajtónak kellő irányítás mellett igen fontos ellenőrző hivatása van. Csak ott kell megszorítani, ahol a polgárok becsületének indokolatlan megtámadásáról van szó. Preventív intézkedésről nem lehet szó, mert hisz a való tényállás csak később állapítható meg. Retorziós eljárás van hát szükség. A sajtónak vannak, a tisztességes elemekkel szemben kinövései is, de ez a kor erkölcsiében leli

lán elutazott, gondoltam. — Reméitem még, hogy Juliennel találkozom, de őt sem láttam sehol.

Meguntam már a sok keresést, hát más felé fordultam. Kimentem a híres „öngyilkosok temetőjé”-be. Ott bolyongtam a sírok között. Egyforma mind, a bank költségén készült a legnagyobb része. Találtam a többi között egy sírt amelyben egy Árpád Csavosy de Csavos volt eltemetve. Néhány százszegfű volt a kezembe, sárjára tettem.

A temető közepén egy nagy épület áll. A hallottas kamara. Nyitva az ajtaja, a sok idegen jön-megy, megnézik az áldozatokat s elmennek. — Onkenytelenül én is a tömeg közé vegyültem és bementem. Bár irtóztam a halott nézéstől, de most valami mégis vonzott.

A fekete kárpittal bevont terem közepén állt egy koporsó. Amint ránéztek szinte hátra tántorodtam: az én kis németem feküdt ott. Nem mosolygott már nem nézett már a két buzavirág szem, le volt zárva örokre. Sirtam, sokáig...

A nép már nem jött, magam voltam a teremben. De nem! Az imazsamolyon egy fekete ruhás nő terdelt és imádkozott Julien volt.

Tudtam mindent. A szegény fiú jászott és vesztett.

főleg magyarázatát. A sajtóvétségéknél kiszabott büntetéseknek is a kártérítésnek kell dominálni. A költségvetést elfogadja.

Barcsay Andor: Első sorban azon nézetének ad kifejezést, hogy az utóbbi években a tételes kodifikációk terén semmi sem történt. Foglalkozik ezután a biztosítási törvénnyel. A biztosításnak a nemzeti életre nagy hatása van. Utal New-York példájára, ahol a biztosítási intézmény nagyon el van terjedve. A biztosítási közgazdasági fontosságából vezeti le a biztosítási törvény kodifikációjának szükségességét. A külföldi társaságok vagyont gyűjtenek nálunk, a sok pénz kimegy az országból. A külföldön működő néhány magyar intézet pedig köteles annak az államnak értékpapírjaiba fektetni a pénzt, ahol működik. Így kell bánni Magyarországon is az idegen biztosító társaságokkal. Helyezzék el a pénzt magyar értékpapírokban.

Zboray Aladár: Ne csak az igazgatóság legyen magyar, hanem a pénz is.

Barcsay Andor: Ezt csak a törvény kodifikálásával lehet elérni. A reformok sürgősek és elkerülhetetlenek. A perrendtartás keretében is lehet ezen segíteni. Kéri a minisztert, hogy ne késsék és a biztosítási törvény kodifikálására vonatkozó törvényjavaslatot mielőbb terjessze a Ház elé. A költségvetést elfogadja. (Eljenzés.)

Elnök: Az ülést tíz percere felfüggeszti.

Az egyházkerület közgyűlése.

Utolsó nap.

— május 23.

(Saját tudósítónktól.) A tiszántúli református egyházkerület közgyűlése tegnap befejezte három napig tartó tanácskozásait. A harmadik közgyűlési nap iránt lanya érdeklődés nyilvánult meg. Nagyobb viták sem voltak s inkább adminisztratív jellegű ügyeket intéztek el. A nevesebb közgyűlési tagok közül is vajmi kevesen jelentek meg, maga Tisza István is, ki a vitáknak éltetője volt — még tegnapelőtt este elutazott.

A közgyűlés befejezéséről tudósításunk itt következik:

Délután 9 óra után nyitotta meg a folytatási közgyűlést Degenfeld József gondnok.

Kisebbségi ügyeket kezdtek tárgyalni. A mátszalkai egyház presbyterjeinek számát fel akarja emelni, erre nézve felirt az egyházkerülethez. A közgyűlés úgy határozott, hogy az ügyet visszateszi az egyházmegyéhez, mert ez van hivatva a törvény értelmében a presbyterek számát meghatározni.

A nagykarolyi egyházmegye átírt, hogy a begyült Boeska-perselypénzt a Boeska tanszék alapjaira adja. A közgyűlés az egyházmegyei határozatot tudomásul veszi és felhívja, hogy a begyült összeget fizesse be az egyházpénztárba.

A debreceni egyházmegye határozatát tárgyalta aztán. Debrecenben ugyanis a külsőségeken nagy az iskolázatlanok száma. A debreceni presbyterium dacára annak, hogy a kerületi közgyűlés kötelességet tette, nem tudta összeírni az iskolázatlanok számát. Ezt az összerást a közgyűlés most megszüntette és utasította a presbyteriumot, hogy az összerást az évi közgyűlés elé terjessze be.

Érdesebb tárgy volt Tóth Lajos szoboszlói kántor kérelme. Tóth Lajos ugyanis be akar lépni az országos lelkésznyugdíjintézetbe, melynek nem köteles, de jogosított tagja.

Most arra kéri a kerületet, hogy járuléka felét fizesse. Ezt azon az alapon kéri, hogy a kerület a lelkészek nyugdíjárúléka felében hozzájárult. Baksa Lajos referálta az ügyet. Előadása után

Degenfeld József a közgyűlésnek figyelmébe ajánlja az ügyet. Ez nagy fontosságú

dolog, mert ha Tóth Lajosnak teljesítik kérelmét, akkor a kerületből minden kántor idején ilyenirányú kérelmével és ez nagy megterhelhetősével járna az egyház pénztárnak.

Balthazár Dezső, Ferenczy Gyula, Dicsőfi József és Szele György hozzászólása után elfogadták a határozati javaslatot, mely úgy szól, hogy Tóth Lajos kérelmét a kerületi közgyűlés ezidőszent nem teljesíti.

Kerékgyártó József debreceni tanító felebbezése került ezután tárgyalás alá. Lakásügyben felebbezett Kerékgyártó, kinek felebbezését az egyházmegye megsemmisítette. A kerületi közgyűlés kimondta, hogy ez a határozat, illetve a felebbezés a közgazgatási bírósághoz tartozik, odautasították.

Azután adásvevési és kölcsönügyeket intéztek el, mire az elnök a három napos közgyűlést bezárta.

Pályázatok négy megüresedett állásra.

Kik a pályázók?

— május 23.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen városánál négy állás üresedett meg a legutóbbi időben, még pedig egy rendőrfogalmazói, gyámpénztári ellenőri, mező és polgári biztos állás. A négy állásra a napokban járt le a pályázat, amely a pályázatok mennyiségét tekintve, szép eredménnyel zárult.

A pályázók névsorát itt adjuk:

A rendőrfogalmazói állásra pályáztak: Balogh Sándor tb. aljegyző, H. Kiss József, dr. Hegedüs István, Budaházy Jenő, közgazgatási gyakornokok, dr. Erdei András, Rasó Imre (Kisújszállás), dr. Veress Sándor ügyvédjelölt.

A gyámpénztári ellenőri állásra pályáztak Hamar László adókövető, Brancs Károly irnok, Borsay Sándor, Elefánt János községi könyvelő (Szarvas), H. Kiss József közig. gyakornok, Máté Miklós, Szücs Gusztáv szamgyakornokok, Veres Sándor házi pénztári tiszt, Hortobágyi Ernő.

A mezőbiztosi állásra pályáztak: Fejér Lajos irnok, Borsi Lajos adóvégrehajtó, Papp Ferenc adóvégrehajtó, ifj. Pál Péter rendőri napdíjas, Hegyi Károly napdíjas, Károlyi Ferenc irnok, Kertész Ferenc házipénztári tiszt, Aszalós Imre számvevő altiszt, Balogh Elemér birtokos (Álmosd), Baranyi István számvivő-örmester, Boruzs Imre vendégfő, Dobi József gazdálkodó, dr. Erdei András, Györfi Imre gazdálkodó, Herczegh János ör. mester, ifj. Kertész Imre gazdálkodó, Kiss Károly díjnok, Mezei András ör. mester, Minóri Géza rendőri díjnok, Nagy István borfogyasztási hivatalnok, Nagy Sámuel irnok, ifj. Széll István napdíjas, Szűcs Lajos rendőrbiztos, Tózlér Károly számvevő-ör. mester, Varkoly Lajos díjnok.

A polgári biztos állásra pályáztak: Aszalós Imre számvevő altiszt, Balogh József, Borsi József díjnok, ifj. Fehértói István díjnok, Hegyi Károly díjnok, Huszár Miklós ör. mester, Kiss Kálmán díjnok, Kiss Károly árvaszéki díjnok, Mezei András számvevő-ör. mester, Minóri Géza rendőrségi díjnok, Nagy Sámuel rendőrségi díjnok, ifj. Pál Péter díjnok, Papp Ferenc, Szerető István napdíjas, ifj. Széll István díjnok, Tózlér Károly számvevő altiszt, Vadas Mózes rendőrbiztos, Varkoly Lajos napdíjas.

Az esetleg megüresedett állásra pályáztak: Hortobágyi Ernő joghallgató, Balogh János napdíjas irnok, Iklódy János, Szűcs Ferenc napdíjas, Kovács Dezső napdíjas irnok, Kovács Gábor napdíjas, Kiss József irnok, Máté Miklós szamgyakornok, Brancs Károly, Budaházy Jenő, Borsi József, Fehértói István, Károlyi Ferenc irnok, Kiss Kálmán, Kiss Károly, Mezei András, Minóri Géza, Nagy Sámuel, ifj. Pál Péter, Papp Ferenc, Szerető István, ifj. Széll István, Varkoly Lajos.

A politika eseményei.

Bizalom a kormánynak. — A választási reform. — Interpelláció a tisztifizetésekről. — május 23.

Ugocsa megye törvényhatóságának küldöttsége ma délután megjelent a képviselőházban, hogy átadja a kormánynak a megye közönségének föliratát, amelyben a kormány iránt való bizalmának ad kifejezést. A küldöttséget a miniszterelnök fogadótermében Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter társaságában fogadta. Bacsó Emil alispán, a küldöttség szónoka, rövid beszéd kíséretében adta át a miniszterelnöknek a feliratot. Wekerle Sándor miniszterelnök köszönetet mondott a megítélésért.

Eddig azt ujságotlák, hogy gróf Andrássy belügyminiszter szombaton fog válaszolni Mezőfi Vilmos interpellációjára. Mint értesülünk, ez a hír, ami legalább az időpontot illeti, tévedésen alapul. Andrássy a jövő szerdán fog válaszolni Mezőfi interpellációjára és ekkor nem csak a választói reform előterjesztésének idejére nézve fog nyilatkozni, hanem mindjárt ismertetni is fogja javaslatának főbb elveit. Tegnap este a Ház folyosóján függetlenségi képviselők azt beszéltek, hogy a választási reform tárgyalása öszre marad. Tegnap különben a tárgyan minisztertanács volt.

Nagy György interpellációt jelentett be Wekerle Sándor miniszterelnökhöz a tisztifizetések emelése dolgában tegnap kötött bécsi megállapodás iránt. Az interpellációt a szombati ülés végén fogja elmondani.

A kongresszust váró Debrecen.

A napokban ünnepi köntöst ölt Debrecen.

A szabadsághirdető és magyar város lobogó diszben és ünnepélyes fényvel várja a nagy nap felviradását, amely egy számára jelentékeny, munkásságra ériékes sjutalomra érdemes társadalmi osztály leghőbb vágyait és reményeit viszi a — megvalósulás felé.

Debrecen mulja fényt vet a jövőre. — Ahol egykor a szabadság virágai elsőnek fakadtak, fakadjanak ott most az embert szerető jog, a megelégedettség, a társadalmi béke áldásos hajtásai.

Tavaszi van. Nemesek a természetnek, nekünk is. Örvendjünk neki, mert aki elfelejteti letépni virágait — később megbánja. — Arról van szó, hogy jöhetnek idők, amikor majd minden késő lesz. Most itt az alkalom. Tizenöt ezer ember riadójának visszhangja a debreceni kongresszus. Legyen ez a nap a pénzügyi tisztviselők megszentelt ünnepe, legyen ez a nap a harcra induló eszmék csodával határos erőpróbája. Ragadjon el szívünket az összetartás lelkesedése és teremtünk egy boldogabb és megelégedettebb jövőt magunknak, biztos megélhetést és keserűtlen kenyeret családunknak.

Nehéz feladat előtt állunk, jól tudjuk. Utunk telve van akadályokkal. Minden bökör, amely mellett elhaladunk, gonosz szándékot rejtegethet. Ellenségeinknek se szeri, se száma. Legádázabb ellenségeink az önmagunk táborában bujkálnak. Győzzük le valamennyit. Vivjük meg a harcot a seregek urának a nevében és győzzük le őket a jog, az igazság fegyvereivel. Ne csak panaszkodunk, hanem állhatatosak, hanem legyünk erősek a tettek mezején is. A debreceni kongresszus megérkezte az intézményekért vivandó harcnak az első csatánapja. — Ennek a csatának lefolyása döntő szerepet fog játszani a pénzügyi tisztviselők jövő társadalmi életében.

Ha lelkesek leszünk az együttműködésben, önzetlenek az együttmunkálkodásban, ha ki-tartók és bátrak leszünk a küzdelemben, akkor diadal fogja kísérni fegyvereinket. Akkor meglesz az önálló nyugdíjgyűlés, meglesz a választott bírósági intézmény és bizunk benne, hogy már a közel jövő meg fogja hozni jogviszonyaink rendezését is.

De ha nem így fog minden történni, ha újra meghasonlunk egymással, ha újra kezdjük az áldatlan testvéri tusát, ha újra megtépázzuk a kibontott lobogót, ha idegen sug-gestióra meggyanusítjuk és megdobáljuk a hadsereg önzetlen, becsületes vezérét, ha „békebotok“-nak kereszteljük el a nemes ügy lelkes, fáradságot és áldozatot nem ismerő munkásait, akkor szomorú sors vár reánk, akkor újra el fog bukni a most diadalmasan lobogó zászló és félünk tőle, hogy évek, talán évtizedek fognak elmúlni, med-dőn, tétlenül és hiába lesznek eszmék, hiába lesznek áldozatra kész vezérek, mert hiányozni fog a bizalom a sikerben és hiányozni fognak a közkatónák.

De mi bizunk abban, hogy ez nem fog bekövetkezni. Mi bizunk a férfiasan elmondott szó becsületében. — Mi bizalommal és örömmel fogadjuk a székesfehérvári, a budapesti, a hatvani gyűléseknek a debreceni kongresszushoz való csatlakozását. Köszönet-tel fogadjuk a békejobbot és becsásának meg testvéreink nekünk, hogy mi voltunk a dacosabbak — de ezzel szemben, mint azt el is ismerték, mi voltunk a szervezettebbek és mi voltunk többségben is.

Erről tehát ne essék többé szó. Felejt-sük el a multat, a jövő pedig legyen az ér-tékes és tevékeny emberi munkáé. A tegnapi nap folyamán az ország minden részébe szétküldettek a kongresszusra szóló meghi-vók és elaborátumok. Kérünk mindenkit, hogy olvassa el és tanulmányozza át ezt a legszentebb emberi jogokért megindított küz-delemünket.

Aki csak teheti, jöjjön el Debrecenbe. Szívesen látunk mindenkit és minden dol-gos kezét megbecsülünk, amely a küzdelemben hozzánk csatlakozik.

Ha a jelek nem csalnak, úgy igen so-kan leszünk. Máris vagyunk vagy ezren, de ha hatalmas táborunkból csak egy ember is hiányozna — akkor is kevesen volnánk.

Fel tehát a küzdelemre. Mozduljon meg az egész ország, álljon talpra mindenki, aki ügyünknek és önmagának igaz barátja és jöjjön el a debreceni kongresszusra.

Nehéz lépés, nagy feladatok előtt ál-lunk. — Igazságot meggyünk keresni és szük-ségünk van azokra az élő igazságokra, amelyek jogot adnak az eredményes küzde-lemhez.

Rajtunk mulik, hogy minden megvál-tozzék, avagy maradjon minden a régieben. Amit tizenöt ember akar, az meg fog való-sulni. Mi, akik a nemzet proletárjait képvise-ljük, nem lehetünk továbbra is az állam műveletlen atomjai.

Marx mondta: „A proletárok csak bilincseiket veszíthetik el, de egy egész világot nyerhetnek érte“.

Czira Endre.

Irodalom.

(Az éjszakai Budapest. (A „Fekete Könyv“ V. kötete.) Irta Guthi Soma dr. Az eredeti bűnügyi és detektív történetek gyorsan bámulatos népszerűsége vergődött „Fekete Könyv“-eiből most jelent meg az V. kötet, ugyancsak a jelés kriminálista és vidám el-beszélő: Guthi Soma dr. tollából. „Az éjszakai Budapest“ a könyv tárgya: ez a kelet és nyugat ölekezéséből Chicagó módjára támadt világváros, melynek minden szépsége mellett az éjszakai lettek külföldön is leghi-resebbé, tán — leghirhedtebbé. Guthi izzó tolvajlámpával világít be ennek az éjszakai Budapestnek rejtelmeibe; leírja bűnös ouit és csillogó mulatóhelyeit egyaránt s mesteri erővel rajzolja jellegzetes alakjait. Az érdekes és karakterisztikus s az ára is csak 2 korona. Kunossy, Szilágyi és társa adja ki s kapható minden könykereskedésben.

Fischer familia. Aradi író ember és aradi festőművész munkája ez a vonzóan megírt elbeszélési kötet, melyet szerzője nem alap nélkül nevez korrajznak. Nikolics Dóme, a bohém lelkületéről ismert aradi ügyvéd — akinek Leányrablás című népszínművét szép sikerrel adta a Népszínház — egy házala négy gyermekének a történetét mondja el benne. Annyi éles megfigyelésről tanuskodó írói vénával s oly ügyesen, temperamentumosan megírva, hogy a novellákból társadal-munk négy osztálya igazán elevenen bonta-kozik ki. Az amugy is jellegzetes figurákat s a kötet mozgalmal jeleneteit, Visontay Kálmán aradi festőművész néhány pompás illusztrációval tette még elevenebbekké. Az olvasmányok is élvezetes és becsületes ten-denciós könyvet a Kunossy, Szilágyi és Tsa cég adta ki modernül, izléses köntösben; ára 2 korona.

Egy gazdálkodó tragédiája.

Halálos szerencsétlenség

— május 23.

(Saját tudósítónktól.) Megindító sze-rencsétlenséget jelent Bőszörményből tele-phonon ottani tudósítónk. Egy gazdálkodó az áldozata szerencsétlenségnek. Munka közben érte végzetes baleset, melynek következtében meghalt.

Kaposi Mihálynak hívják. Jobb módu gazdálkodó Hajduböszörményben s a Bocskay kertben is nagyobb szőlőbirtoka van. Szőlőskertjére nagy gondot fordított, éppen ezért, mikor a napokban észrevette, hogy a gyümölcsfákat a hernyók erősen pusztítják, munkásokat fogadott fel és azokkal együtt kiment a szőlőbe a gyümölcsfák veszedelmét, a hernyókat pusztítani.

Eközben érte a szerencsétlenség. Egy magas fa tetején a nap hevéből megszedült és egyensúlyát veszítve lezuhant a több méter magasságból.

A szerencsétlen ember lent a földön eszméletlen állapotban terült el. Munkásai hordágyon bevitték Bőszörménybe, hol orvost hívtak hozzá. Az orvos konstataulta, hogy Kaposi Mihály agyrázkódást szenvedett.

De bizony már az orvosi gyógykezelés sem tudott rajta segíteni és anélkül, hogy egy pillanatra is magához tért volna tegnap reggelre meghalt. Tragikus halálát négy kis gyermeke és felesége gyászolja.

A szerencsétlenség ügyében a hatóság kötelességszerűleg vizsgálatot indított, de megállapította, hogy senkit felelősség nem terhel.

Szerelmi dráma a törvény előtt.

Esküdtszéki főtárgyalás.

— május 23.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes szerelmi dráma bűnyét tárgyalta tegnap a debreceni törvényszék esküdtbírósága, mely előtt Palotai Lajos debreceni napszámos állott, szándékos emberölés kísérletével vádolva.

Palotai a mult évben szerelmi viszonyt folytatott Győrfi Teréz 19 éves kabai leány-nyal, akivel szeptember hónapban közös háztartásra lépett. A szerelmes pár aztán felutazott Budapestre, ahol azonban a nő meggondolta a dolgot és a férfit faképnél hagyva, visszautazott szüleihez Kabára.

Kedvese hűtlenségén nagyon elkesere-dett Palotai Lajos. Budapestről leutazott Kabára és kérdőre vonta Győrfi Terézt. A nő visszautasító választ adott, erre Palotai Lajos revolvért rántott elő és kétszer ked-vesére lött. Egyik lövés sem talált, de a leány a nagy izgalomtól összeesett. Palotai azt hívén, hogy megölte kedvesét, maga ellen fordította a revolvért, de csak jelentéktle-nebb sérülést ejtett magán.

Ezt a bűnyet tárgyalta tegnap az esküdtbíróság, melynek elnöke dr. Oláh Mik-lós, szavazó bírái Horváth István és Bernáth Kálmán voltak. A vádat dr. Deési Gyula, a védelmet dr. Bacsó Dezső látta el.

Az esküdtsek a következőkép alakult meg,

Rendes esküdtek: ifj. Jenő József, Erdei Péter, Pető Ferenc, Emerich Arnold, Szilágyi János, Pósalaki András, Sipos István, Balla Károly, Penyige Imre, Jobbágy Ferenc, Nagy Károly, Németh Gábor.

Pótesküdt: Sarkadi István.

A bizonyítási eljárás befejeztével az esküdtek erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés kísérletéért találta bűnösnek, mire a bíróság két havi fogházra ítélte jogerősen.

Színház.

Becstelének.

(A színművészeti Akadémia növendékeinek vendéjátéka.)

Az olaszok koszos nagy írójának: Róvettának klasszikusan hatalmas drámai alkotásában a *Becstelének* c. színműben találhatjuk meg ama kis művészcsoport egyik másik tagja művészi kvalitásának legigazibb fokmérőjét. A modern levegőjű darab sokkal nagyobb tért nyit az egyéni felfogások intenciók érvényesülésére, mint a régebbi klasszikusok. A Schekespeare, Molière alakok, régi nagy mesterek, művész-históriák alakításai révén, ismert színésziskolai receptek alapján, úgy belezajolódnak a színész lakóba, vérbe, hogy évtizedeken keresztül elgigázunk valami eredetét, valami önállót eme klasszikus alakok ábrázolásában, kezdve az öreg Salviniótól kezdve Tukorai Lőrincig. És ha látunk önállóságot, úgy azt kiforrott művészetiségek produkálják, ihletett pillanatokban, sok-sok tanulmányok után, pályafutásuk felén.

Azok a fiatal színészek, akik tegnapestre harmadik vendégszereplésükkel érdemelték ki a debreceni közönség nagyon bőkezű, erkölcsi elismerését, (de sajnálatosan szűkmarku anyagi támogatását) a régebbi klasszikus darabokban bizonyoságot tettek arról, hogy az igazi művészetet dajkáló színésziskolából kerültek ki. A külső művészi eszközök céltudatos érvényesítése, természetes, szíven tagolt beszéd az azzal harmónikus szíjeltés, a művészi ízlet megnyilatkozásai a lelki emóciók értelmezésében, feltalálható volt a kis társaság összes szereplői közt. Örömmel tapasztaltuk eme készségek mellett azt is, hogy mindenikjük teljes tudatában volt feladatával az egyes klasszikus alakok jellemzésénél is. De hogy mennyi volt alakításukban az önállóság s milyen rész jutott abban a művész-professzorok instrukciójának, az kevésbé volt megállapítható.

Dacára az itt elmondottaknak már az előző két előadás után jóleső meggyőződéssel állapítottuk meg azt a kétségtelen tény, hogy az a 7-8 fiatal színész és színésznő a legifjabb színész-csoportok legkiválóbb tagjait képezi, akik sokat ígérő, szép pályafutás előtt állnak. Szeretnénk hinni, hogy tapasztalt izzó lelkesedésük tüzeit nem fogják lelohasztani a színész-pályán is előtérbe nyomuló kenyérharcok, csalódások, az élet apró kis akadályosvíványai.

A tegnapi színmű modern levegőjében teljes erejében s frissességében bontakozott ki egy igazán művészi színész-leány igen értékes tehetsége.

Andor Máriáról van pedig szó. Alakításának színvonala közel járt a művészi befejezettség fokához. Lelejtődésainak pompás értelmezése nem csak azzal a drámai szöveggel, amit elmondott, hanem, amit elsírt, elshajtott, sőt elhallgatott, — becsületének észinté keresetlen tolmácsolói: nem

csak szép, de kifejező szemei, hatalmas drámai ereje, teljesen uralták a nézőtér hangulatát. Morettinét játszotta s alakításában megtaláltuk azt az eredeti egyéni intenciókat, amelyeket még a legelső színésziskola tanítása sem képes a fiatal színészekbe beleoltani.

Dobos Margit ismételtén pezsgő szubrett temperamentumával hatott rövid szerepében. Színészeti egyéniségében sok a megbecsülhetlen kedély, izléses pakkosság, szóval derű és napsugár.

Harsányi Rezső a vén ruót játszotta, művészi jellemzősége, bizonyoságot szolgáltatva újból arról, hogy egyike lesz elsőrangú jellemzőségeinknek. Czobor Gyula kómikumában szintén sok az eredeti jóízűség, a karakterizáló erő, de erős hajlandóság van a burleszkebb irány követésére is.

Andrási Dénes tehetsége nagyon biztató, de még forrásban van. Tegnapi is voltak pompásan sikerült jelenetei. A többi szerepekben Koppa Ilona, Kiss Lajos, Alapi Nándor és Narcisz Emma járultak hozzá a szép sikerhez.

Közönség az előző estékhez viszonyítva elég szép számmal volt jelen az előadás s zajosan tapsolta nyílt színen, felvonások után a szereplőket. Andor Mária két virágcsokrot is kapott.

Sz: Z.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uranus mai kitűnő új műsora.

1. Edinburg és Glasgow látkepe (természeti felvétel, tanulságos). — 2. Bátorság eredménye (dráma). — 3. A német császár és olasz király Velencében (eredeti helyszíni felvétel). — 4. Műsoron kívül (bohózat). — 5. A végzetes párbaj (szenzáció dráma). — 6. Vigyázz! Egy óriás! (bohózat). — 7. Pirott a pokolban (bohózat). — 8. Műsoron kívül a Sas karmai között (feltűnést keltő természeti felvétel). Az előadás alatt Berki Lajos kitűnő zenekara játszik. Műsorváltozás fenntartva. Előadások este pont 8 és 9 órakor. Helyárak között rendezés. Előkészületben: Hamlet (tragédia). Mozgófénykép a törvényszék előtt (feltűnést keltő újdonság). A kis Fritz nevenapja (a szezon sláger bohózat.) Holnap újból kitűnő új műsor. — A holnapi új műsorban kerül bemutatásra először „Mozgófénykép a törvényszék előtt” óriási szenzáció dráma. Azonkívül gazdag új műsor. Előadások d. u. háromtól este 11 óráig óránként rendezés helyárakkal.

Hirek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungaria épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-feljáróján. Telefon 112.

Ostromállapot Debrecenben.

A közművesztrájk következménye.

— május 23.

A debreceni sztrájkoló építő ipari munkások erőszakos magaviselete arra indította Végh Gyula rendőrfőkapitányt, hogy a belügyminiszter segítségét kérje a sztrájkoló erőszakoskodásainak megállítására. — Andrassy Gyula gróf

belügyminiszter a főkapitány kérelmére a debreceni csendőrkörület legénységi létszámának tartalmát Debrecenbe összevonni elrendelte. A csendőrök tegnap érkeztek meg Debrecenbe.

Nagy Gábor csendőrezredes és Végh Gyula főkapitány közös megállapodása folytán ma reggel hat órától párosan, felfegyverkezve fognak a csendőrök a külső utcákon cirkálni. A csendőrök a belügyminiszter rendelete folytán legerélyesebb parancsot kaptak, hogy két sztrájkolóknál többet együtt az utcán ne tűrjenek és ha csoportosulni akarnak, úgy a legszigorúbban járjanak el velük szemben.

— Az adófelazolamlási bizottság elnökevé Andrassy Gyula gróf belügyminiszter Szilágyi Imre ügyvédet nevezte ki, helyettes elnökevé pedig Descombes Henrik ügyvédet.

— Közgyűlés a városházán. Debrecen város törvényhatósági bizottsága májusi közgyűlését e hó 29 ik napján tartja meg. Az ülésen több fontos tárgy szerepel.

— Gödényi Géza temetése. Tegnapi számunkban megírtuk, hogy Gödényi Géza, az állami rovarfajta intézetnek egyik főosztályvezetője hirtelen meghalt. A tragikus véget ért miniszteri főosztályvezetőt a Balmazújváros határában tulásgosan elszaporodott marokkói sáskák kiirtására rendelték oda. A sáskairtás munkálatainak vezetésénél érte utól a halál. Haláláról az előjáróság értesítette a minisztériumot és a hajdumegyei alispáni hivatalt. Az elhunytat tegnap délután Lőcsőre szállították, ahol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. A tegnapi gyászszertartáson jelen volt Zsedényi Béla miniszteri tanácsos is, valamint Debrecenből Weszprény Zoltán főispán és Jablonovszky József, az elhunyt sógora.

— A műpártoló egyesület választmányi ülés. A műpártoló egyesület tegnap délután választmányi ülést tartott, melyen elhatározta, hogy június 11-én tartja évi közgyűlését. Az egyesület csekély pénzügyi maradvánnyal zárja az esztendőjét, bárha ez évben ezer korona városi támogatást is élvezett. — A választmány elhatározta, hogy mivel az ősszel több képtárlatot óhajt rendezni, a kultuszminiszterhez folyamodik segélyezésért. — A miniszter bizonyára helyt ad az egyesület méltányos kérelmének.

— Méhészeti tanulmányi kirándulás. A Hajdumegyei Méhésztudományi Egyesület folyó hó 31-én vasárnap délután 3 órakor Krivai László debreceni bodogfalvai kerületi méhésztanulmányi kirándulást rendez, amelyre az egyesület vezetősége az egyesület tagjait és általában a méhészet iránt érdeklődőket ez uton is meghívja. Gyülekezés délután két órakor a vasúti állomás előtt a népkertben és indulás testületileg az egyleti tiskár vezetése mellett egynegyed 3 órakor.

— Elzárásra ítélt polgármester és tanácsnok. Karcagról táviratozzák: Tóth Kálmán polgár-

Grabéczy fest, mos, tisztít!
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

mester, Rimaszombathy István tanácsnok és Duri József városi szolga, valamint Győry Gáspár megyebizottsági tag a múlt évi november 20-án előbb inzultáltak, majd tetlegesen bántalmazták Klein István lapszerkesztőt. A bántalmazott lapszerkesztő feljelentést tett a karcagi járásbírósnál, amely ma ítéltékett ebben az ügyben és Tóth Kálmán polgármestert, Rimaszombathy István tanácsnokot, valamint Győry Gáspár bizottsági tagot a súlyos testi sértés vétségében büntöské mondta ki és egyenkint 10, illetőleg 15 napi elzárásra ítélte, ellenben Duri József szolgát a vád alól fölmentette. Ugy a panaszos, valamint a vádlottak az ítéletet megfőllebtezték.

Tudnivalók a lóversenyről. A most szombaton és vasárnap tartandó itteni lóversenyekre vonatkozólag a következő tudnivalókat közöljük: A totalisateur vezetését a versenyek mindkét napján Pallaghy Béla ur teljesíti. Ezen versenyek alatt a totalisateuron való fogadások 5 és 10 koronás és helyrefogadások 20 koronás tételekkel csakis a versenynapokon a lóversenyterén felállított totalisateur pénztáraknál eszközölhetők. A gyepre (tehát a nyergelő istállóhoz is) csak egyleti jelvényvel vagy tribün előtti térre szóló belépti jeggyel lehet menni. A totalisateur pénztárhoz a gyepről egyenesen, míg a páholy és zártzsek helyekről a tribün épületét kívülről megkerülve lehet jutni. Helyárak a falragaszokon és a versenysorozatokban részletesen vannak hirdetve. Kellemetlenségek elkerülése végett felkérjük a versenyeken résztvevő közönséget, hogy belépti jegyét láthatólag viselni sziveskedjék. — A belépti jegy kívánatra az ellenőrző közönségnek előmutatandó. A versenyek kezdete mindenkor délután 2 és fél órakor. Hideg ételekről és hűtőkről az „Arany-Bika” szálloda előnyösen ismert vendéglőse fog gondoskodni. A helyi vaspálya vonatai a versenyek alatt az „Arany-Bika” szállodától a lóvásártérig déli 1 órától folytonosan közlekednek. A pályátér környékező árkon keresztül törni, ültetvényeket és veteményeket rongálni és a gyepet gázolni, büntetés terhe alatt tilos.

Hamis mérlegek. Dobos József rendőrbiztos tegnap öt hamis mérleget kobozott el két kereskedőtől. A rendőrség a csaló kereskedők ellen az eljárást folyamatba tette.

Elgázolt gyermek. Mártonfalvai tudósítónk jelenti, hogy Huszár Mihály földműves 7 éves Lajos nevű fiát a község főutcáján egy arra haladó szekér elgázolta. — A fiúcska oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy halálán van. A hatóság nyomozást indított a vigyázatlan kocsis kiderítésére.

A legrégebbi motorgyárak egyike a drezdai Motorgyár Részvénytársaság. Ezen gyár már 4 évtized óta tökéletesíti speciális gyártmányát, a motorokat és ma a világ minden részében diadalmasan szorítják ki a régi rendszerű hajtógépeket, a drezdai Motorgyár Részvénytársaság remek motorjai. Magyarországon, Ausztriában és a Balkanon ezen előkelő gyárat a Gellért Ignác és társaság Budapesten, Teréz-körút 41. sz. képviseli. Felhívjuk t. olvasóink figyelmét a cégnek mai számunkban megjelent hirdetésére.

Jóbarátok asztaltársasága június hó 4-én, áldozóestüörtökön délután hat órakor a Korona vendéglő külön termében ülést tart, amelyen az első álmolást fogják

megejteni és új tisztikart fognak választani. Az ülésre a tagok ezuton tisztelettel meghívhatnak.

Családnév változtatás. A király megengedte, hogy tarnói Buócz István debreceni 3-ik honvéd gyalogezredbeli főhadnagy és törvényes utódai, régi magyar nemességük és tarnói elnevezésük épségben tartása mellett, eddigi családnévüket „Tarnóy“-ra változtathassák.

A megyei sáskajárás. A hajdumegyei sáskajárásról sok téves hír került az utóbbi időkben forgalomba. Állítólag a sáskák már nagy mértékben mutatkoznak a megyében. Munkatársunk kérdést intézett ez ügyben Kovács Gyula alispánhoz, aki kijelentette, hogy eddig hozzá semmiféle hír nem érkezett a vármegye területéről a sáskák jelentkezésére vonatkozólag és így egyelőre a sáskpusztítástól nincs ok félni. A gazdaközönség körében a hír bizonyára megnyugtatólag fog hatni.

Elveszett. A Szent-Anna-utcaútól a Hatvan-utcaig tegnap egy pénztárca elveszett, melyben husz korona készpénzen kívül több értékes tárgy is volt. Így egy államvasuti fényképes igazolójegy, kisvasuti szabadjegy, rendőri igazolvány, sorsjegy és más értékes dolgok, amelyeknek a megtaláló úgy sem vehetné hasznát. Éppen ezért kéretek a beosületes megtalálót, hogy a rendőrség bünyügyi osztályán szolgáltatassa át, ahol a husz korona készpénzt jutalmul kapja.

Kisvasut közlekedés a lóversenyterre. A helyi vasut igazgatósága a mai és holnapi lóversenyek alkalmából a Bika szálloda és baromfi vásártér között délután 1 órától kezdve külön személyvonatot indítat.

Uj műsor a Kabaretheben. Ma este kerül bemutatásra a Bika-szálló nyári helyiségében a Kabaret új heti műsora. Ennek keretén belül két pompás bohózat fog színre kerülni és mindegyikben meglepetésben lesz része a közönségnek. A „100 év múlva a Hortobágyon” című népszimű paródiában ugyanis Kondor Ernő vezetése mellett cigányzene fog játszani, míg a „Végzetes tévedés” című bohózatban alkalma lesz a közönségnek kedvencét, Gerő Józsefet egy kiváló szerepben láthatni. Sorra kerül azonkívül 20 új kuplé. Végül ma este fognak bemutatkozni az új tagok, akiket Kondor igazgató, ki külön e célra Budapestre és Bécsbe utazott ujonnan szerződöttetett. Ezek: La belle Nizette avec gon danseur kiváló táncosnő, Revitzky Rózi, a nagyváradi színház szubrettje, Ferenczi Gitta subrett és Major Ilonka énekesnő. Az új műsor iránt általános, nagy érdeklődés mutatkozik.

Köszönet nyilváníás. Lőfkovits Arthur ékszerész ur a siketnémák javára 20 koronát küldött kezeimhez, amelyért fogadja a szerencsétlen szegény siketnémák nevében hálás köszönetemet. Oláh Károly tanácsnok.

Tegnapi halottak. A tegnapi nap folyamán az anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Mirkáli Ferencné róm. kath. 58 éves, Erdei Gábor ref. 56 éves, Kovács József 63 éves.

Pérez, szivar és cigaretta tárcák, női kézi táskák, kézi bőröndök, utazási kellékek és pipere cikkek a legolcsóbban beszerezhetők Mentze Henrik ujdonságok áruházában Kossuth-utca 4. sz. a.

Hamispénzek forgalomban.

Husz és ötven koronás hamisítványok.

A Husz Ábrahám-főle hamispénzek maradványai.

— május 23.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni kir. ügyészséghez tegnap két feljelentés is érkezett, amelyek hamispénzek forgalomba hozataláról szólnak. Az egyik feljelentés debreceni, a másikat pedig a huszti adóhivatal tette meg.

Az egyik feljelentést a Máv. debreceni üzletvezetősége tette. Ugyanis az alsószopori vasutállomáshoz tegnapelőtt az üzletvezetőséghoz pénz érkezett, amelyben tízenhárom darab husz koronás közül egy darab hamisítvány volt.

Az üzletvezetőség, miután meggyőződött az egy darab husz koronás hamis voltáról, első sorban értesítette az alsószopori vasutállomást, aztán pedig a királyi ügyészségnél tett feljelentést. Egyben pedig a hamisítványt beküldte az ügyészséghez bünyjel gyanánt.

A másik feljelentés a huszti királyi adóhivataltól érkezett. A feljelentésben az adóhivatal elmondja, hogy Weisz Mór Verceke községbeli lakos a napokban egy darab kettészakadt ötven koronást akart beváltani. Az adóhivatali tisztviselő beváltás előtt az ötven koronást jól megnézve, észre vette, hogy az hamisítvány.

Ere kérdőre vonta Weisz Mórt, aki azt adta elő, hogy Alexi Mirtza alsószesztyei lakostól kapta, akinek — miután el volt szakadva — egy korona levonásával felváltotta.

A tiszt adóhivatal természetesen azonnal jelentette az esetet a rendőrségnek, amely Alexi Mirtzát rögtön kihallgatta. — Alexi a csendőroök előtt azt mondta, hogy az ötven koronás hamis voltáról ő mit sem tud. Felesége kapta azt az ősi huszti vásáron és ő azóta tartogatja. Felesége szintén ezt vallotta a csendőroöknek, de midőn vallomásukról jegyzőkönyvet akart a csendőrség felvenni, Alexi bevallotta, hogy felesége nem a huszti vásáron kapta az ötven koronást, hanem hetekkel ezelőtt az alsószesztyei templom mellett találta.

A debreceni kir. ügyészség a feljelentések alapján szigorú vizsgálatot indított. Aza gyanu merült fel, különösen az 50 koronás hamisítványra nézve, hogy ezek a pénzek a Husz Ábrahám és társai pénzhamisító gyáranak készítményei. Es miután ez a gyanu igen alaposnak látszik, a királyi ügyészség hatványozott szigorúsággal nyomoztat ez ügyben, mert nem lehetetlen, hogy Hajdu, Szilágy és Máramaros megyékben még működik egy-egy hamispénzzel kereskedő banda.

LEGJOBB INGEK SZABÁSÚ INGENEL

Sport.

Lóversenyek Debrecenben.

— május 23.

(Saját tudósítónktól.) Ma déltán fél három órakor veszi kezdetét a lovaregylet által rendezett lóverseny. Az első napon 6 futam lesz. Mind a hat futamban meglehetősen sok, egyforma klasszisu ló indul s így nagyon nehéz az esélyeket kiszámítani. Da-

Tavaszi cipő különlegességekben **ELFENBEIN és KLEIN**

nagyválaszték. — A legolcsóbb árban szerezhetők be. cipőüzletében. A nagytőzsde mellett.

cára ennek, szolgálhatunk olvasóinknak tippekkel s az egyes futamokra a következő lovakat jelöljük:

- I. Eladók handicapja. 1. Oriole. 2. Pink.
 II. Debrecen sz. kir. város dija. 1. Nominus. 2. Remény II.
 III. Hortobágyi dija. 1. Macska. 2. Dornoch. 3. Hétem van. 4. Liane.
 IV. Nyulási gátverseny. 1. Korhely. 2. Levente. 3. Express. 4. Ogländer.
 V. Hadserégi gátverseny. 1. Westminster. 2. Korhely. 3. Ogländer. 4. Hétem van.
 VI. Eladók akadályversenye. 1. Guba. 2. Malmaison. 3. Oriole.

A verseny második napjára szóló jelöléseinket lapunk holnapi számában adjuk.

Távirat és telefon.

Inzultált lapszerkesztő

Vagdalkozó huszárönkéntesek.

Nyiregyháza, május 22.

(Saját tudósítónktól.) A színházi szezon ugyancsak mozgalmassá tette Nyiregyháza életét. Tegnap fényes délből egyik ottani lapfelelős szerkesztőjét egy színházi cikk miatt megtámadta három huszárönkéntes s nyílt utcán tetteleg bántalmazta.

Vajda Dezső derék kollegánk az áldozat, aki az általa szerkesztett „Szabócskák” egyik legutóbbi számában felemlítette, hogy a „Varázskeringő” operette legutolsó előadása alatt három huszárönkéntes olyan viselkedést tanúsított, olyan zajosan beszélgetett, hogy az zavarólag hatott az előadásra, sőt majdnem megakasztott egy jelenést a színpadon.

A három huszárönkéntes e cikk miatt, Köztük Klár Antal önkéntes is megtámadták délből 12 órakor a megyeház előtt Vajda Dezsőt, a földre teperve tettelegesen bántalmazták. Klár Antal kardját is használta a véres inzultusnál.

Explozió a cukorgyárban.

Páris, május 22. A Say nevű cukorgyár egyik kazánja felrobbant. 42 ember súlyosan, 11 pedig könnyebben sebesült meg. 5 ember haldoklik, az orvosok nem biznak felépülésükben.

Aehrenthal és Schönaich miniszterek lemondása.

Bécs, május 22. Aehrenthal báró közös külügy- és Schönaich közös hadügyminisztereket a király ma külön kihallgatáson fogadta. A két közös miniszter az audiencia során beadta lemondását. Hír szerint a király nem fogja a lemondásokat elfogadni.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, május 22. A képviselőház mai ülésének végén Papp Béla, Pethő Sándor, Schuller Rezső, Dobroszláv Péter, Pop Cs. István, Issekutz Győző, Bredeceanu Corjolan felszólalásai után az igazságügyi tárca költségvetését általánosságban, majd Nagy György és Sümegi Vilmos felszólalása után részleteiben is elfogadták. Végül áttértek a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalására.

Csarnok.

Bosnyákország sárkánya.

A „Debreczen” erecséi regénye.

Írta: Tomie Eugén.

32

— Nagy bajom van veled, Mejra, — kezdte a férj ismét.

— Miért lenne bajod, uram? Hisz engedelmes feleséged vagyok, mit kívánsz még tőlem ezentul?

— Hogy mit kívánok? — ismételte az ifju pasa reszkető hangon, míg agyában egyszerre fölvilágosodott Mejra szavainak minden értelme. — Szerelmedet kívánom, Mejra. Ezt csak kívánhatom hites feleségetemről?

— Szerelmet? sikoltotta Mejra és felütötte kevély fejét. Te magad fojtottad vérbe az én szerelmemet.

— Boldogtalan, — kiáltott rá Ali és fölemelt kezében megvillant az éles tőr. Így felelsz te nékem, a te hites uradnak?

— Hát ölj meg, szólott Mejra előre lépve. Jobb ha velem együtt meghal a te magzatod is, kit a szívem alatt hordok.

Mejra pár hónap óta tényleg anyának érezte magát és ez volt Ali pasa egyetlen várható boldogsága e szerencsétlen frigyben.

— Ha fiat szül, — így gondolta Ali magában néha, — majd minden jóra fordulhat még, — remélve, hogy a várva várt gyermek lesz az a kötelék, mely anyja szívét az apjához fűzi.

— Csenedesdj le, — szólott egy kis szünet után, higgadtan és bánatosan. — Te szenvedsz. Azt sem tudod mit mondtál. Lelkedre a bu felhője borul, de meglásd, kisüt a nap és elűzi a borot... Szívemből megbocsátok neked.

E percében nagy lárma és zsvaj hallatszott föl a belső vár udvarról.

— Mi lehet ez? — kérdezte Ali pasa magától és kirohant Mejra szobájából.

Lenn a vár udvaron nagy tömeg állott összeverődve. Körülbelül tizenöt golaesán (hazatlan, vallástalan proletárok, koldusnép), kiket Ali pasa a maga tartományában rendőri szolgálatra használt, öt bilinesbe vert intelligens keresztény férfít hurcolt be és velük két tekintélyes külsejű törököt, akik azonban nem voltak megláncolva.

A vasra vert keresztény férfiak a határrendezésre kiküldött szerb biztosok voltak: Velykovics, Milosavlyevics és velük még három mérnök, kit Ausztriából fogadtak. A két török pedig Csakif bég és Abdul aga török kiküldöttek. A sok gyülelész körülettük úgy szidalmazta őket, mint a legutolsó gonosztevőt.

— Mit vétettek ezek az emberek? — kérdezte Ali, hogy leért.

— Tisztességes pasa, — kezdte higgadt hangon Velykovics, minket a mi legnagyobb urunk, a napfényességű padisah rendelt ki avégre, hogy megállapítsuk a törvényes határt Bosznia és Rácország között. Az én parancsolóm, Milos fejedelem, kinek a szolgálatában állók, ime e mellettem levő társammal, ezekkel a stambuli uraságokkal küldött ki, hogy elvégezzük a feladatot. Magunkkal hoztuk még ezen férfiakat is — itt a mérnökökre mutatott, — hogy kezdhessük a mérést, de akkor embereid, e golaesánok, nem csak hogy megakadályozták a munkánkban, hanem még mint valami gonosztevőt idehureoltak.

— Mert megmondták a szolgálk, hogy jórészt kihatának a te pasalikodból, — kiáltott Ali pasának egy golaesán.

— Ugy is lesz, ha a szultán megerősíti a mi munkánkat, — vetette közbe Abdul aga. Fölhivlak tehát pasa, — folytatta, és szemmel méregetve Vidaics Alit, — hogy azonnal helyezd szabadlábra ezen férfiakat, mert különben úgy eshetik, hogy a szultán rendelkezéseinek megátalójának fognak tartani.

(Folyt. köv.)

Császárfürdő Budapest.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kónes hévívíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. Ivó-kura. 20 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld

1322

Az Igazgatóság.

Tavaszi női újdonságok!

Szines és mintázott kosztüm- és divatkelmékből gyönyörű választékot tartunk. Angol és

francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és színes divatnapernyőkből

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyeg-
 áruházában.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1470

70 év óta a Sirup-Pagliano

mint a legjobb és legbiztosabb hashajtószerek sok ezer családnál eredményesen van bevezetve. Ezen Girolamo Pagliano florenzi tanár által feltalált és 1838 óta előállított vértisztítószerek csak akkor valódi és eredményesek, ha a gyártmány a törvényesen védett kék vignettával és Girolamo Pagliano tanár névalírásával van ellátva. Ezen különlegeségek orvosi rendeltetése az ország minden jobb gyógyszerárában kaphatók. Orvosi rendelés szerint használva, megszüntetik a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlódás a fejbe sít, előmozdítják az anyagcsere és vértisztító hatnak bőrkiütések, köszvény, csúsz (rheumá) nál stb. Elismeret szer étvágytalanság és az ülő foglalkozás egyéb következményei ellen. A „Girolamo Pagliano” készítmények folyékony szirupalakban és por alakban kaphatók. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár Florenz (A-2) Via Pandolfini. Elismerőleveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselő: Dr. F. Herzig, Wien, VII. (A-2) Mariahiifstrasse 48. Gyógyszerárak főraktárként legelőnyösebb feltételek mellett keresztetnek.

Pályázati hirdetmény.

A debreceni faipar részvénytársaság könyvelői állásra ezennel pályázatot hirdet.

A felvétel egyévi próba időre történik f. évi július 1-től kezdődőleg 1600 korona kezdő fizetéssel s az alkalmazott a próba idő letelte után fog véglegesítettetni.

A képesítést s előző alkalmazást igazoló okmányokkal felszerelt kérvények Kardos László Debrecen, Kossuth-utca, elnöknel f. évi június 15-ig nyújtandók be.

Debreceni faipar r.-t. igazgatósága.

Utcai

lapelárusítók

felvétetnek a kiadóhivatalban:

Debreczen, Aranv János-utca 2. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
 Levélbéli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bektűldetik.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

Egy csinos leány ösmeretségét keresem. „Jázmín” jeligére kérek leveleket a kiadóba.

Egy olyan özvegy asszonykát keresek, ki egy csinos, fiatal ember díserét barátságát óhajtja. Leveleket kérek „Páris éjjele” jeligére a kiadóba.

Fürdőre utazom, keresek egy szép fiatal utitársnőt, ki vagy 2 hónapra eljöhetne velem. 26 éves bankhivatalnok vagyok Pestről, bármilyen nagy igényeket teljesítek, leveleket és lehetőleg fényképeket kérek „Karlsbad” jeligére a kiadóba.

Modern hölgyek vagy özvegyek, kik unatkoznak és óhajtának egy fess uri ember díserét barátságát irjanak „Hajnalhasadás” jeligére a kiadóba.

Nősülni óhajtók. 30 éves gazdag földbirtokos vagyok, hozomány nem kell, csak-hogy szép leány legyen! Leveleket fényképpel együtt kérek a kiadóhivatalba „Leányok” jeligére.

Melyik jószívű intelligens fiatal ember segítsen ki egy szép leányt 40 korával? Olyan óhajtók, aki nagy fürdőre elvinné vagy további szórakoztatásra hajlandó. Leveleket kérek mielőbb a kiadóhivatalba „Örök hűség” jeligére.

Ajánlat.

E hó végére állást keres egy szép írásu fiatal ember. Szíves megkeresést levél által kér a kiadóba „Komoly ember” jeligére.

Hatvan-utcai kert II. járás 5. szám alatt eladó egy új épület teljes felszereléssel értekezni lehet a kiadóba.

Másolásokat elvállal szép írásu fiatalember. Cim a kiadóba.

Hegedű tanítást elvállal egy végzett hegedűs, kezdő tanítványokat is igen jutányos áron tanít, szíves fölkeresést levél által kérek „Varázskeringő” jeligére a kiadóba.

Modern interziás háló-zoba berendezések igen szép tolettével fényezve és mattban eladók Kovács Gyula műasztalosnál Darabos-u. 17.

Desifin a legjobb szer a lábizzadás ellen.

Magánvállalathoz egy szépirásu fiatal ember, aki a könyvelésben teljesen jártas, ajánkozik. Szíves megkeresést a kiadóhivatal továbbít „Szépirásu” jeligére.

Koffergyáramat Hatvan-utca 5. sz. alá (Bigné-ház, nagytemplom mellett) helyeztem át. Markbreit, bőrendős. Kész kofferekben nagy választék. Javítások elfogadtatnak.

Igen jó házikoszt kapható bentétkezésre és kihordásra Verbőcei-utca 14.

Kopf Emil Egerháti gőzfűrés és parkettgyár ajánlja 1-a gőzölt bükkfa parketta gyártmányait azonnali szállításra. Kopf Emil Egerhát Szilágymegeye.

Sestakertben nyaraló olesón kiadó. Cim a kiadóban.

Lucerna friss vágásu, ölenként 8 filléivel kapható Biró Pálnak mipepéresi-úti kertgazdaságában.

Cimbalom pedálos teljesen új azonnal eladó Darabos-utca 57.

Árverésen eladó Csillag-utca 36. sz. ház kikiáltási ár 1100. Bánom pénz 410 kor. 90 fillér. Telekjegyzőkönyv szám 335. 1908 május 29-én d. u. 3 órakor. Értekezhetni Debreczeninél Csapó-u. 86.

Elegáns megjelenésű fiatal ember könyvelői vagy hivatali állást keres; szíves megkeresést továbbít a kiadóhivatal „fiatal ember” jeligére.

Balatonhoz, vasúthoz közel, parkirozott udvarban, szép kilátással két butorozott szoba mellékhelyiségekkel kiadó. Még egy külön butorozott szoba keresztény családok részére. Bővebbet Puky akadémiai tanárnál Keszthelyen.

Villanycsengőt készít és javít Krausz Kálmán, Hatvan-utca 2. sz.

Hatvan-utczal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az idei terméssel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

Német bonne magános nőhöz, vagy nagyobb gyermekekhez, vagy pedig házvezetőnőhöz ajánkozik. Cim Sinay intézetében.

Eladó ház a Csapó-utczán. Értekezhetni felől dr. Márton Kálmán ügyvéd urnál Piac-utca 44.

Homoki fajbor kétszer lefejtve és szép tajtékpiák eladó Egymalom-u. 4.

Eladó egy teljesen jó karban levő fischerharmonia, értesítés nyerhető Takács Sándornál Thaly Kálmán-utca 7.; ugyanott egy használt billiárd megvételre kerestetik.

Hegedű tanárt ajánlok, aki magán tanítványokat fogad igen jutányos áron. Leveleket kérek „Hegedű tanár” jeligére a kiadóba.

Jó megjelenésű kereskedő segéd, 24 éves, ki teljesen jártas a könyvelésben is, állást keres, szíves megkeresést levél által kér a kiadóba „kereskedő segéd” jeligére.

Villany világítást,

telefonok, villamos esen-gők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árért eszközölöm. — FÖLDVÁRI L. Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-u. 1. Telefon 168.

Kereslet.

A téglási (Hajdu megye) menházvezetőnői állásra pályázat hirdetetik. Tanítási idő május hó 1-től október 1-ig. Javadalma 200 korona, lakás egész évre. Kérvények május 16 ig Ablonczy László elnökhöz küldendők. Állás azonnal elfoglatandó!

Mindenes cseléd kerestetik abbáziai magyar orvos-családhoz. Tisztességes fiatal leány ajánkozzék dr. Glück József orvoshoz, Abbazia, Villa Dalibor emen.

Lakást teljes ellátással keresek özvegy unasszonytól. Szíves leveleket kérek küldeni „Amor” jeligére a kiadóba.

Munkás leányok felvételnek Neumann Nándor vegy-gyár hatvan-u. 8.

Egy nevelőnőt keresek, leveleket kérek „Kaland” jeligére a kiadóba.

Keresek megvételre két karikás (lyuk) használt vaskonyhát. Cim a kiadóba.

DEUTSCHNÁL MINDENKOR FRISS

turó és vaj

kapható Piac-utca 38., Hatvan-utca 9.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Villagítótések, csillárok és szerelvények dus váiasztóka

Telefon szám: 563 1063

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Szőnyegek, Fügönyök,
Ágy- és asztalterítők,
Butorszövetek, Viaszos vászon,
Linoleum

~ Óriási raktára ~

Gyár- telepnek

vagy ipari vállalatnak alkalmas helyen, a lóvasut mentén 1100 □-51 jókarban tartott

vénkerti szőlőskert

egészben vagy részben eladó. — Cim a kiadóban.

A Varga-u. 8. sz. ház s ennek Ondódi és Ujföldje

eladók,

akár együttesen, akár külön. Felvilágosítást ad dr. Tervev Tamás ügyvéd, Piac-utca 73. sz.